

MESTO NITRA

Materiál na rokovanie Mestského zastupiteľstva v Nitre

Predkladateľ:	Jozef Dvonč, primátor mesta Nitra
Číslo materiálu:	733/2016
Názov materiálu:	Informatívna správa o zabezpečení služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave – zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitra s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z dopravcov
Spracovateľ:	JUDr. Igor Kršiak, prednosta MsU Ing. Pavol Jakubčín, vedúci odboru komunálnych činností a ŽP
Napísal:	Bohumil Vincúr, ref. OKČaŽP
Prizvať:	Ing. Juraj Kusy, generálny riaditeľ ARRIVA, a.s. Nitra
Dátum rokovania MZ:	8.9.2016
Dátum vyhotovenia:	25.8.2016
Návrh na uznesenie:	„na osobitnej strane“
Podpis predkladateľa:	

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo v Nitre

p r e r o k o v a l o

Informatívnu správu o zabezpečení služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave – zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitry s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z dopravcov

b e r i e n a v e d o m i e

Informatívnu správu o zabezpečení služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave – zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitry s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z dopravcov

Informatívna správa o zabezpečení služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave - zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitra s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z dopravcov

Mestské zastupiteľstvo v Nitre na svojom mimoriadnom zasadnutí dňa 28.6.2016 uznesením č. 230/2016-MZ prerokovalo návrh na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave a schválilo zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitra zabezpečujúceho výkony mestskej autobusovej dopravy s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z dopravcov.

Legislatívne východiská

V prípade vytvorenia vlastného, resp. spoločného dopravného podniku s iným dopravcom pôsobiacim v oblasti poskytovania služieb vo verejnej doprave (konkrétne mestskej autobusovej doprave) je potrebné rešpektovať východiská ustanovené zákonom č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní pre použitie tzv. "In house" zákazky.

Priame zadávanie zákazky na poskytovanie služby konkrétnej osobe (subjektu) vyžaduje v zmysle zákona o verejnom obstarávaní priamy riadiaci a kontrolný vplyv mesta na takýto subjekt, pričom v danom prípade nepostačuje vplyv v rozsahu 51% majetkového podielu, ale majoritný vplyv blížiaci sa k 100% vlastníctvu takéhoto subjektu.

Informatívna správa o možnostiach mesta Nitra pri zabezpečení Mestskej autobusovej dopravy po ukončení súčasného zmluvného vzťahu s externým dopravcom

Mesto Nitra má ku dnešnému dňu platnú zmluvu s externým dopravcom ARRIVA NITRA a.s. Tento dopravca zabezpečuje služby vo verejnej doprave na území mesta Nitra napriek postupnej zmene jeho majiteľa od štátneho vlastníctva – SAD Nitra cez Veoliu až po súčasnú ARRIVU.

V roku 2017 (31.05.2017) končí platnosť Mestom Nitra vydanéj licencie pre súčasného dopravcu a tak je nutné hľadať riešenie pre zabezpečenie tejto služby vo verejnom záujme v súlade s „Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES č. 1370/2007“ z 23.10.2007 čl. 4 ods. 4.

Na Mimoriadnom mestskom zastupiteľstve konanom dňa 28.07.2016 sa mesto zaoberalo žiadosťou súčasného dopravcu ARRIVA NITRA a.s. o predĺženie jestvujúcej zmluvy v súlade s horeuvedeným Nariadením komisie o 5 rokov (o 50 % súčasne platnej zmluvy) z dôvodu poskytovania celkových aktív (investícií), ktoré sú spojené prevažne so službami osobnej dopravy, ktoré sú predmetom zmluvy.

Počas rokovania a diskusie MZ boli v konečnom dôsledku posudzované 3 alternatívy riešenia, ktorými sú:

alt. 1./

Predĺženie platnosti Zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave vykonávanej autobusmi uzatvorenej so spol. ARRIVA NITRA a.s.

alt. 2./

Uskutočnenie verejnej súťaže na obstaranie dopravcu na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave za schválených kritérií

alt. 3./

Schváliť zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitra zabezpečujúceho výkony mestskej autobusovej dopravy s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z dopravcov

Mestským zastupiteľstvom v Nitre bola na ďalšie spracovanie zámeru odporučená alternatíva č. 3.

Diskusia pri prerokovaní uvedeného materiálu sa vo svojej podstate venovala nasledujúcim názorovým hľadiskám:

- potrebe nájsť spôsob transparentného a pre mesto výhodnejšieho zmluvného vzťahu s dopravcom
- zaoberať sa možnosťou vytvorenia Mestského dopravného podniku za účasti vybraného dopravcu (spoločný dopravný podnik)
- pripraviť ekonomické a právne možnosti mesta na založenie takéhoto podniku a odhadnúť potrebné časové obdobie.

Popis pozície a možností mesta pri jednotlivých na MMZ prerokovaných navrhovaných alternatívach:

alt. č. 1. Predĺženie platnosti zmluvy so súčasným dopravcom

Pozitívna riešenia:

- zabezpečenie služby v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu bez administratívnych preťahov s možnosťou predĺženia až o 5 rokov. Možné je iba 1 predĺženie (nie je možné využiť túto možnosť viac ako 1 x. Ak predĺžime o 2 roky, nemôžeme následne predĺžiť o ďalšie 3 roky. V tejto súvislosti možno uviesť, že tohto času dopravca v Nitre vykazuje jedny z najnižších nákladov na 1 km spomedzi dopravcov v krajských mestách (viď hodnotenie Ministerstva dopravy). Tieto náklady dopravca vykazuje napriek nemožnosti prijímania dotácií zo štátu v uplynulom období, ktoré mestské dopravné podniky dostávali mnoho rokov, viď tabuľka. Je malá pravdepodobnosť, že verejným obstarávaním sa výrazne zníži cena za 1 tarifný kilometer.

Nevýhody riešenia:

- malá pravdepodobnosť možností mesta využiť svoj kontrolný vplyv účasťou v dozorných orgánoch akciovej spoločnosti
- z pohľadu dopravcu je to možnosť predĺženia „iba“ na 5 rokov, čo z pohľadu investícií do strojového parku je nenávratná doba

alt. č. 2. Vyhlásiť verejnú súťaž na nového dopravcu

Výhody riešenia:

- eliminovanie podozrenia z netransparentnosti riešenia
- možnosť zadefinovať v kritériách súťaže požadovanú úroveň dopravy a podmienky obstarávateľa
- výsledkom je licencia (aj zmluva) na 10 rokov, čo je pre obstarávateľa aj dopravcu dostatočne dlhá doba aj pre odvážnejšie kroky v investičnom pláne

Nevýhody riešenia:

- rovnako malá pravdepodobnosť možnosti účasti mesta v dozorných orgánoch spoločnosti
- obstaranie bude s veľkou pravdepodobnosťou potrebné riešiť cez externú spoločnosť so zodpovedajúcimi nákladmi
- nutné predĺženie zmluvy so súčasným dopravcom (návrh OKČaŽP je o 2,5 roka z dôvodu prípadných komplikácií pri verejnom obstarávaní)

alt. č. 3. Zámer vytvorenia vlastného dopravného podniku mesta Nitry zabezpečujúceho výkony autobusovej dopravy s možnosťou spolupráce alebo kapitálového vstupu niektorého z prepravcov.

Výhody riešenia:

- výrazná možnosť mesta zastúpenia v kontrolných orgánoch spoločnosti a tým posilnenie transparentnosti a stratégie ekonomických a koncepčných rozhodnutí spoločnosti
- lepšia pozícia mesta pri čerpaní dotačných prostriedkov v rámci projektov, resp. zo štátu
- využitie potenciálu dopravcu pri technickom zabezpečení a manažovaní spoločnosti
- riešenie by zabezpečilo MAD na dlhšie obdobie.

Nevýhody riešenia:

- Mesto musí hľadať možnosti svojho vkladu do spoločnosti, pričom na to, aby mesto mohlo napriamo zadávať výkony MAD takémuto dopravcovi, teda bez verejného obstarávania, musí mať rozhodujúci vplyv na riadení a kontrole spoločnosti, teda nepostačoval by len minimálny majetkový vklad mesta do spoločného podniku, dokonca by nebol postačujúci ani podiel 51% na

- spoločnosti v prospech mesta. Aj v takomto prípade by muselo mesto hľadať dopravcu cestou verejného obstarávania (obdobný prípad ako NKS pri účasti spol. Marius Pedersen)
- neexistuje zatiaľ vyskúšaný právny model na spôsob zabezpečenia partnera (dopravcu) do spoločnosti mesta
 - zriadenie vlastného dopravného podniku si z pohľadu ekonomického, technického a priestorového zabezpečenia vyžaduje dlhšie časové obdobie ako je dispozícii do skončenia zmluvy so súčasným dopravcom, preto by aj v tomto prípade bolo potrebné predĺženie zmluvy so súčasným dopravcom (návrh predĺženia o 2,5 roku)

Možnosti mesta Nitra pri svojej majetkovej účasti v navrhovanom dopravnom podniku so spoluúčasťou niektorého z dopravcov.

V tomto období prebieha napĺňanie strategického dokumentu Regionálnej územnej stratégie Nitrianskeho samosprávneho kraja a nadväzujúceho dokumentu udržateľného mestského rozvoja, kde v aktivite špecifického cieľa 1.2.1. Zvyšovanie atraktívnosti a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy naplánovaná suma 5 000 000,- € na nákup nízkopodlažných autobusov s ekologickým pohonom pre mestskú autobusovú hromadnú dopravu a zodpovedajúcej zásobovacej infraštruktúry. Dané financie môže čerpať len subjekt, ktorý bude vlastniť licenciu na prepravu, resp. obec, čiže financie ostanú v meste.

Tieto prostriedky je možné čerpať z IROP (Integrovaný regionálny operačný program) až v tom prípade, keď nákup takýchto dopravných prostriedkov potvrdí Plán udržateľnej mestskej mobility (PUMM), ktorý musí mesto vypracovať. Čerpanie prostriedkov na dopravu cez IROP je podmienený týmto strategickým dokumentom.

V rámci špecifického cieľa 1.2.1. podala spoločnosť ARRIVA tzv. „no regret“ projekt: Projekt IDS ako súčasť udržateľnej mobility v meste – Inteligentný integrovaný a ekologický systém (zabezpečenie moderných tarifných a dispečerských systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich o zlepšení informačného a oznamovacieho systému v hodnote 1 350 000,- €, ktorý je možné čerpať bez vyhotovenia PUMM-u. Suma tohto projektu by sa odpočítala od celkovej sumy 5 000 000,- €. Schválenie je zatiaľ neisté vzhľadom na krátke obdobie do skončenia platnosti zmluvy s mestom.

Okrem uvedenej hodnoty vie mesto Nitra participovať na majetkovom podiele podniku aj možnosťou poskytnutia priestorov, napr. na predaj lístkov (momentálne dopravca je v prenajatých priestoroch od mesta), poskytnutie iných priestorov, ktoré by možno nahradili súčasne dopravcom využívané budovy a plochy formou plateného nájmu.

Potenciál v priestore vkladu mesta do uvažovanej spoločnosti dopravného podniku je aj v možnosti poskytnutia priestorov a stavieb súvisiacich s výstavbou zariadení pre zlepšenie situácie v oblasti cyklodopravy v nadväznosti na integráciu s mestskou autobusovou dopravou ako cieľ zlepšujúci ekologický aspekt rozvoja mesta.

Vývoj vo vzájomnom vzťahu by mohol postupne vzhľadom na meniace sa možnosti zvyšovať podiel mesta na majetkovej účasti rôznymi formami, ktoré dnes ešte nie sú identifikované ako potenciál, ale v budúcnosti ako potenciál budú.

Všeobecné požiadavky na zriadenie dopravného podniku:

Technická vybavenosť:

- nadobudnutie vozového parku, napr. odkup vozového parku za zostatkovú resp. neodpísanú hodnotu autobusov v počte 93 od dopravcu
- inteligentný tarifný a informačný systém
- depo s príslušenstvom (stanica PHM, servis a pod.)

Personálne zabezpečenie:

- manažment podniku
- obslužný personál - administratíva, technický servis
- vodiči

Ekonomické zabezpečenie:

- finančné prostriedky na prevádzku podniku

Orientačný súpis potrebného majetku pre zabezpečenie MAD v podmienkach mesta Nitry

Mestský úrad Nitra vzhľadom na krátkosť času nemá k dispozícii presné údaje o ekonomickej analýze zabezpečenia vytvorenia mestského dopravného podniku a tak z dôvodu orientácie v tejto oblasti uvádzame orientačné údaje o personálnom a technickom „majetku“, ktoré v zmysle tohto času poskytovaných služieb v MAD možno považovať za očakávané.

Počet vozidiel (autobusov) 92 ks
z toho: kľbové 25 ks, sólo 67 ks

Počet zamestnancov (po prepočte) 156
z toho vodiči 146

(momentálne sa na zabezpečení MAD podieľajú THP pracovníci súbežne zabezpečujúci aj prímestskú a mestskú dopravu, pričom náklady sa rozpočítavajú podľa stanoveného kľúča)

Priestorové vybavenie: administratívna budova
priestor pre strojový park
priestor pre krátkodobé parkovanie (prestávky vodičov)
odborný servis fungujúci 7 dní v týždni a 24 hodín denne
odľahová služba
licencia na diagnostiku na tento typ vozidiel.

Technické vybavenie: tarifné vybavenie – 102 ks palubných počítačov
102 ks pokladne na výdaj cestovných lístkov
245 ks označovačov čipových kariet
6 ks prenosných revízových čítačiek
2 predpredajné miesta
sieť dobíjania čipových kariet (8 ks)

Orientačné ceny vybraných kľúčových strojov a zariadení:

- kľbový autobus cca 332 tis. € x 25 = cca 8.300 tis. €
- sólo autobus cca 200 tis. € x 67 = cca 13.400 tis. €
- označovače cca 800-900 € x 245 = cca 208.250,- €
- palubný počítač + pokladňa 2 000,- € x 204 (102+102) ks = 408 000,-€
- svetelné informačné tabule 6 000,- € x 25 ks = cca 150.000,- € (do kľbových aut.)
4 000,-€ x 67 ks = cca 268.000,- € (do sólo aut.)
- akustické hlásiče do autobusov 600,-€ x 92 ks = 55 200,-€
- informačné technológie – počítačové siete, server, prenos dát, tarifné zariadenia
- čipové karty (v obehu je momentálne 177 tis. živých kariet)

Ekonomické ukazovatele:

V roku 2015 mesto vykázalo 3 719 tis. km pri zabezpečovaní výkonu služby vo verejnom záujme v podmienkach mesta Nitry.

Celkový náklad na uvedený výkon predstavoval 6 937 752,-€ čo je 1,86 € na km.

Štruktúra výnosov MAD za rok 2015:

Tržby = 3 106 168,96 € = 43,1%

Ostatné výnosy = 42 263 = 0,5 % (reklamy, pokuty a pod.)

Platby mesta = 4 068 859,76 € = 56,4%

Dôvodová správa

Predložená informatívna správa o zabezpečení služieb vo verejnom záujme reaguje na diskusiu z Mimoriadneho Mestského zastupiteľstva konaného dňa 28.6.2016 k bodu „Zabezpečenie služieb vo verejnom záujme v mestskej autobusovej doprave“. Počas diskusie bolo vyslovených viacero názorov smerujúcich k potrebe doplnenia informácií v oblasti prínosov resp. možností mesta pri rôznych variantoch riešenia zabezpečenia tejto oblasti služieb v nasledujúcom strednodobom období. V správe sú uvedené všetky dostupné informácie, ktorými mesto disponuje, resp. dokázalo v danom časovom úseku zhromaždiť.